

Kmet, delavec in obrtnik naj hodo narodu vodnik!

Izaja vsako sredo.

Narodina:

- za celo leto Din 30
- za pol leta " 15
- za izposojstvo za celo leto Din 50

Inserati po tarifu. - Pisnim vprašanjem naj se priloži znamko za odgovor. - Ne frankirana pisma se ne sprejemajo.

Kmetški list

Glasilo „Slovenske Kmečke Stranke“.

Vsakdo vživa vse sadove svojega dela in marljivosti!

Rokopisi se ne vračajo. — Plača in toži se v Ljubljani. — Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ulici št. 7. — Telefon inter. št. 2505. — Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Važni dogodki v Beogradu.

Vlada v stiskah zaradi denarja. — Vlada snubi Radića. — Izjalovljen vladni načrt. — Kmečko-demokratska zveza trdna. — SLS privesek radikalov.

V razpravi o državnem proračunu so povedali nekateri ministri sami (tako n. pr. minister za promet), da je naš državni proračun za prihodnje leto le navidezen ali fiktiven. To se pravi, da so pač napisane v proračunu neke številke, ampak tiste številke ne bodo držale.

To priznanje o navideznosti proračuna pa ni vzbudilo velike pozornosti samo pri nas, ampak tudi v tujih deželah, zlasti tam, kjer odločujejo o državnih posojilih, to je predvsem v Ameriki in Angliji. Ameriški in angleški kapitalisti se pa na številke presneto dobro spoznajo in na izmišljene številke ne dajo nič.

Povedali smo že, da se naš finančni minister že dva meseca muči v tujini in gleda vsepovsod, kje bi dobil kakšen denar. Naše državne blagajne so namreč precej prazne, čeprav plačujemo debele milijarde davkov. Njegov trud pa je ostal doslej brezuspešen, ker kakor rečeno, previdni tuji kapitalisti hočejo vedeti, kam in na kaj bodo posodili, predno posodijo. Tega pa ne vedo in tudi vedeti ne morejo, če so številke proračuna napačne.

Na drugi strani pa je tukaj zelo važna okolnost, da nihče prav ne ve, koliko znašajo naši dosednji dolгови. Po približni ceni znašajo 69 milijard dinarjev, rajši pa še več kot manj.

Dalje vidijo tuji kapitalisti tudi to, da v vladi ni Hrvatov. Hrvaška z Vojvodino vred pa je najbogatejši del naše države. Brez Hrvatov v vladi torej ni pravega jamstva za novo posojilo.

Poskus z Radićem.

V svoji veliki finančni stiski se je vlada odločila, da poskusi pridobiti Radića za vstop v vlado.

Ta poskus je napravila vlada na zelo spreten način.

Pretekli teden so namreč krstili drugega sina vladarjevega. Dali so mu ime Tomislav, kakor se je imenoval prvi hrvaški kralj. In krstne svečanosti so povabili tudi Radića, niso pa povabili Pribičevića (zaradi njegovega zagrebškega govora, ki ga objavljamo na drugem mestu). S tem so hoteli vladni gospodje doseči dvoje: Pridobiti so

hotel Radića za vstop v vlado, obenem pa ga ločiti od Pribičevića, ali z drugimi besedami, razbiti so hoteli kmečko-demokratsko zvezo. Naglasiti je treba tukaj, da je po Radićevem priznanju sam vladar izrekel željo, naj bi vstopili Hrvatje v vlado.

Pogled nazaj.

Sedaj se pa zamislimo za nekaj mesecev nazaj, v volilno dobo. Takrat je rekel dr. Korošec, da je Radić izključen od vsake vladne kombinacije, četudi bi imel 315 poslancev, t. j. cel parlament za seboj!

Od takrat do danes ni preteklo niti pol leta in kakšna izprememba! Danes tudi sam dr. Korošec vabi Radića in mu zagotavlja svojo »ljubezen«, samo da bi Radić vstopil v vlado!

To je dokaz, da prevelika baharija ni nikoli dobra.

Radić stavlja pogoje.

Poziva za vstop v vlado Radić ni gladko odklonil, pač pa je stavil kot močan in odločilen činitelj svoje pogoje. On je zahteval med drugim, da mora vstopiti v vlado ne le on sam, ampak cela kmečko-demokratska zveza kot celota. Dalje se ni zadovoljil s tremi »malimi« in malopomembnimi ministrstvi, ampak je zahteval pet »velikih« ministrstev, med temi tudi finančno ministrstvo in končno je zahteval, da se sprejme cela vrsta zakonskih predlogov, ki jih je izdelal njegov parlamentarni klub.

Na te Radićeve zahteve pa ministrski predsednik ni pristal, in zato so se pogajanja za vstop kmečko-demokratske zveze v vlado — vsaj za sedaj — razbila.

Tudi pri teh pogajanjih nam uha-ja spomin nazaj v nedavno preteklost. Kolikokrat smo brali, zlasti v naših klerikalnih listih, da je za Radića dovolj, če se mu ponudi le mesto enega državnega podtajnika in takoj bo v vladi. Sedaj so mu ponujali precej več, ponujali so mu tri ministrstva, ponujali so mu tudi vpoštevanje drugih njegovih predlogov, toda Radić ni sprejel.

Gospoda je pač merila in cenila Radića — po sebi!

Radić in Davidović.

Ponudbe za vstop v vlado pa Radić ni samo odklonil, ampak je šel še dalje. On je rekel, da se od Pribičevića ne le ne bo ločil, ampak da utegne kmečko-demokratska zveza v kratkem postati ena stranka, kateri bi se pridružil tudi Davidović s svojimi demokrati. Vse tri skupine: samostojni demokrati, radićevci in Davidovičevi demokrati bi tvorili potem v parlamentu taktično enoto, če pa bi kazalo, bi se tudi na zunaj strnili v eno stranko, ki bi pri volitvah nastopala enotno.

Strah SLS.

Že sama napoved skupnega sodelovanja zgoraj omenjenih treh skupin v parlamentu je spravila našo SLS v velik strah. Nova skupina bi utegnila biti namreč tako močna, da bi grozila klerikalcem resno nevarnost, da izpadejo iz vlade. Zato so se podvizali, da čimprej izpeljejo svoje ujedinjenje z velesrbskimi radikali in pretekli teden so imeli skupno večerjo z radikali v Beogradu, kjer so svečano proslavili svoje edinstvo z radikali, v »Slovenec« pa je izjavil dr. Korošec znova, da bodo klerikalci delili z radikali »vse dobro in zlo«.

Z drugimi besedami se to pravi, da SLS v beograjskem parlamentu ni več samostojna in neodvisna skupina, da bi brez vseh ozirov lahko nemoteno zastopala interese Slovenije, ampak je le privesek velikosrbske radikalne stranke, katere sklepom se mora brezpogojno pokoriti.

Naša pot.

Politični vrtnec, ki ga opazujemo danes v Beogradu, je torej jako velik in nihče ne more z gotovostjo prerokovati, kaj se bo iz vsega tega še izcinilo in rodilo.

Mi gledamo, kako stare parlamentarne zveze propadajo in kako se sklepajo in porajajo nove. Povsod vidimo samo premikanje parlamentarnih čet z leve na desno in z desne na levo, prav tako, kakor smo to videli v vojski.

Premikanje čet v parlamentu imenujemo »parlamentarno taktiko«, kajti stvar izvoljenih ljudskih zastopnikov je, da s svojim premikanjem poskušajo čim prej in bolje in z manjšim naporom uveljaviti svoje programe, na katerih podlagi so bili izvoljeni. Ako izvoljeni zastopniki izvrše svoje delo dobro in z uspehom, jim pohvala ljudstva ne manjka.

Nekaj drugega kakor taktika pa je program. Taktika se menjava, načela pa ostanejo! Nam, ki se borimo za zmago kmečke misli, ni glavna stvar, da pridemo za trenotek v vlado. Nam je glavna stvar, da zmaga prej ali slej kmečka misel. Na kakšen način, ali po katerih potih, ali kmalu ali pa nekoliko pozneje, to so vprašanja druge vrste. Končna zmaga kmečke misli mora torej pri vseh taktičnih izpremembah v parlamentu ostati tista rdeča nit, ki naj vodi vse naše mišljenje in delovanje. »Premikanje čet« je nekaj trenotnega, zmaga našega kmečkega programa pa je za nas glavna in neizpremenljiva stvar.

Zborovanje kmečko-demokratske zveze v Zagrebu.

(Nadaljevanje in konec.)

Silno oster govor Svetozara Pribičevića. — Za popolno enakopravnost! — Proti srbljanski nadvladi v Beogradu.

Najvažnejši dogodek na zagrebškem zborovanju kmečko-demokratske zveze pa je bil velik govor Svetozara Pribičevića, voditelja samostojnih demokratov. Kdor prebira njegov zagrebški govor, starega Svetozara Pribičevića v njem ne spozna več, kajti v Zagrebu je govoril novi Svetozar Pribičević, ki je pod neizprosno silo razmer spoznal, da njegova nekdanja politika ne vodi do zaželenega cilja, ampak da je treba stopiti na novo pot. Iz tega

spoznanja se je rodilo tudi zavezanost med samostojnimi demokrati in Radićem, ki se je izoblikovalo v kmečko-demokratski zvezi, katere temelj je skupnost gospodarskih interesov prečanskih Srbov, Hrvatov in Slovencev proti izmozgavanju od strani beogradskih zaveznikov in njihovih klerikalnih zaveznikov. Poudarjamo pa, da za Svetozara Pribičevića ni nobena sramota, če je svojo politično napako spoznal in krenil na novo, t. j. na

našo pot, sramotno bi bilo le, če bi napako spoznal in kljub boljšemu spoznanju pri svoji napaki vztrajal.

Govor Svetozara Pribečevića.

Takoj za dr. Kramerjem se je oglašil za besedo voditelj samostojnih demokratov Svetozar Pribečević, ki je rekel:

»Današnji oblastniki v Beogradu se obnašajo proti nam, kakor da smo mi nekaka tuja dežela. Oni mislijo, da smo mi, ki tvorimo dve tretjini nove države, isto, kar je bil n. pr. Niš po l. 1878.

Temu nasproti moramo ugotoviti, da smo se mi s Srbi ujedinili po svoji svobodni volji. Meni je rekel poslanik bivše kraljevine Srbije v Parizu g. Vesnić, da velesile ne bi bile nikdar pristale na ujedinjenje naših krajev s Srbijo, če ne bi bili oni sami tega zahtevali.

V najboljšem slučaju bi bila Srbija dobila Bosno, Hercegovino in en del Vojvodine, Hrvaške in Slovenije pa nikdar!

Kdo je prelival kri?

Mi pa nismo te države samo hoteli, ampak smo plačali zanjo tudi svoj krvavi davek.

Ko smo mi prišli l. 1918 v Beograd, sem jaz zaprosil pokojnega Pašića za podatke, koliko jugoslovanskih dobrovoljcev je bilo na solunski fronti. Pašić je zahteval te podatke od generalnega štaba in mi jih je izročil. Po teh podatkih je bilo na solunski fronti 28.000 jugoslovanskih (t. j. prečanskih) dobrovoljcev in ravno tako velika je bila tudi srbska armada. Obeh skupaj pa je bilo ravno ena šestina celokupne armade pri Solunu (ker so bili tam tudi Francozi in Angleži, op. ur.).

Če se torej govori o zmagi pri Kajmakčalanu, se mora reči, da je ta zmaga tudi naša. Mi smo junake, ki so bili v tej bitki, vedno spoštovali, v Beogradu pa so jih metali na ulice, če se niso hoteli udinjati eni ali drugi politični stranki.

(S tem delom svojega govora je Pribečević temeljito razkrinkal in ovrgel pripovedovanje, kakor da so edini zmagovalci v svetovni vojni samo Srbijanci in zato so srbijanski listi na Pribečevića kar divji.)

Kako razumejo »narodno edinstvo« v Beogradu.

Današnji oblastniki v Beogradu pravijo, da smo mi »eno«, a če smo »eno«, potem je dovolj, če oni vladajo. Temu nasproti bi mi lahko rekli, da če smo »eno«, potem naj mi vladamo! Oni razumejo »edinstvo« kot pravico do izkoriščanja naših dežel. Mi pa razumemo edinstvo kot enakopravnost na celi črti.

Barbari.

Današnji oblastniki v Beogradu izgledajo kot barbari (divjaki), pred katerimi moramo mi varovati pridobitve naše kulture in civilizacije. Mi vemo, da nas čaka velikanška borba, smo pa tudi sposobni, da ta boj sprejememo in bojujemo. Način, kakor vladajo proti nam v Beogradu, kjer nas hočejo kar uniformirati, je izzval ustvarjanje

kmečko-demokratske zveze,

ki ima predvsem gospodarski in socialni značaj. Srbijanci nas seveda sedaj vprašujejo, kaj da pravzaprav hočemo. Odgovor je kratek: Mi hočemo enakost in ravnopravnost. Oni v Beogradu pa pravijo, da je to

prečanska fronta.

Da, prečanska fronta! Te danes sicer še ni, ker se lahko nam pridružijo tudi pametni Srbijanci, ki so za ravnopravnost. Ako pa se Srbijanci izrazijo proti ravnopravnosti, potem mora priti do prečanske fronte.

Ako Srbijanci prečanske fronte ne žele, naj se požurijo poprej, predno do te fronte pride! Toda odkrito povem, da sem že precej izgubil zaupanje v dobro vero in sposobnost onih, ki v Beogradu odločujejo. Žalostno in sramotno je, da so srbijanski parlamentarci podobni mišim, ki bi rade mački obesile zvonček za vrat.

Proti Beogradu. — Za izenačenje.

Oni v Beogradu zelo radi razglajajo, da so nas »osvobodili«. O tem sem že prej govoril. Reči pa moram, da bomo v Beogradu zmagali samo takrat, če bo Beograd čutil našo moč. Tu ni treba nobenih prošelj, nobenega beračenja, ampak samo junaški korak naših čet, od katerega se trese zemlja.

Mi moramo svojo silo organizirati na vsakem koraku in na vseh poljih.

V Beogradu dalje pravijo, da bodo izenačili davke. Mi pa pravimo: Mi ne zahtevamo samo izenačenja davkov. Davčno enakost smo imeli tudi v Avstriji, pa le nismo bili zadovoljni. Izenačenje davkov je samo po sebi razumljiva stvar. Mi zahtevamo mnogo več: Mi zahtevamo popolno enakopravnost na vseh poljih in v vsakem oziru (t. j. tudi v diplomaciji, v armadi itd.).

Srbijanska fronta.

V Beogradu so napravili veliko napako, da so skovali vladu iz samih srbijanskih strank. Ta vlada je vlada srbijanske fronte v Beogradu, to je vlada srbijanske hegemonije. (In to vladu podpirajo slovenski klerikalci!!)

Proti tej fronti pa smo se mi dvignili in začenjamo odločilno bitko. Prepričan sem, da bomo zmagali. (Ogromno odobravanje.)

Za Pribečevićem je govoril še Radić, a znatno bolj umerjeno. Po zborovanju se je vršil še skupen obed, na katerem je bilo izrečeno mnogo pristranih napitnic. O političnih posledicah zagrebskega zborovanja pa poročamo na drugem mestu.

Velika izbera

raznega perila, modnih bluz, nogavic, kravat itd. se dobi po nizkih cenah pri

Ign. žargl, Ljubljana.

List prejimate redno

in veste, da stane denar! Celoletna naročnina stane samo 30 dinarjev!

Izenačenje davkov in davčna praksa

V državnem zboru je vlada predložila pod silovitim pritiskom vsega javnega mnjenja v prečanskih deželah, posebej pa še iz strahu pred prečansko fronto, zakonski načrt o izenačenju davkov.

Ta načrt vladno časopisje silno hvali in pravi, da bomo v slučaju, če ta načrt v parlamentu prodre, vsi plačevali državne davke v enakem in pravičnem razmerju, prečani in srbijanci.

V kritiko novega davčnega zakonskega načrta o izenačenju davkov se zaenkrat ne spuščamo. Pripominjamo le, da so našli naši poslanci na njem še mnogo prav debelih napak. Omeniti hočemo za danes le eno veliko hibo novega zakonskega načrta in ta je, da v nameravanem zakonu ni čisto nič predvideno, če se bo zakon tudi z enakomerno strogostjo izvajal po celi državi.

Mi namreč že imamo en davčni zakon, ki velja za celo državo. To je zakon o davku na poslovni promet, ki velja za vse trgovce od Triglava pa doli do Gjevgeleje. Kakšni pa so rezultati tega zakona?

Pretekli teden je o rezultatih tega zakona govoril poslanec Popović. On je v svojem govoru navajal su-

he številke. Te pa pravijo, da je vrigel davek na poslovni promet v Sloveniji 32 milijonov dinarjev, na Hrvaškem in v Slavoniji 28 milijonov, v Srbiji pa celih 23 milijonov!!

Pri tem je treba omeniti, da ima skoraj sam Zagreb brez drugih hrvaških mest skoro toliko poslovnega prometa kakor cela Slovenija, Beograd sam (brez Srbije pa gotovo nekajkrat več.

Odkod pridejo torej te razlike?

Brez dvoma izvirajo neenaki rezultati tega davka iz neenake prakse pri iztirjevanju tega davka. V Srbiji so davčni uradi zelo popustljivi, posebno v Beogradu. Popustljivi so do neke meje tudi na Hrvaškem. Nikjer v celi državi pa se davki ne iztirjavajo s tako ostroostjo in brezobzirnostjo kakor v Sloveniji. O tem nam priča dovolj do sedanja davčna praksa pri nas, ki je taka, da pravijo jako pametni ljudje, da je naš izvrstni davčnoupravni aparat največja gospodarska nesreča za Slovenijo.

Dokler bo davčnoupravni aparat pri nas drugačen kakor pa v Beogradu in v južnih krajih sploh, nam vse izenačevanje davkov nič ne bo pomagalo!

Moralna mlakuža.

Dne 4. februarja bo minulo pet let, kar je prinesel »Slovenec« članek z naslovom »Srbski hlapec«. V tem članku je glasilo Katoliške tiskarne z najgršimi psovki obsulo, ne kakega propalega lopova, ampak dolgoletnega voditelja SLS, dr. Ivana Šusteršiča. In kaj je Šusteršič hudega storil? Rekel je, da zdaj ni glavno vprašanje revizija ustave, ker bi ta pot bila predolgotrajna, ampak ljudska samouprava, kakor jo določuje vidovdanska ustava. Da je bila ta beseda pametna, dokazujejo sedaj oblastne skupščine. »Slovenec« je pa takrat prinesel uvodni članek, v katerem je spustil vse kloake Katoliške tiskarne na bivšega »Kranjskega vojvodo«, ki je postal »srbski hlapec« in ki hoče Slovence položiti pod noge velesrbskemu voditelju Pašiću. Še več! Šusteršič je Pašićev oproda, je eksponent beogradske vlade, on govori lisičje prikrasto, je demagog, kakršnega mu ni na svetu para. Temu Pašićevemu priganjaču ni za logiko. Za ljudsko samoodločbo mu je bilo vedno toliko mar, kot fige na cesti. On le slepi javnost; varanje ljudstva in špekuliranje na lahkovernost je gnili vic tega v demagogiji osivelega politika, tega Velesrbom udinjanega človeka, tega sužnja, za katerega je edina medicina korobač. Tako je pisal »Slovenec« o dr. Šusteršiču pred petimi leti.

Pohlevni dr. Šusteršič je na ta izbruh sirovosti in krivičnosti spisal v »Ljudski Dnevnik« članek, v katerem je ponižno vprašal škofa dr. Jegliča, če se spodobi za list, ki naj bo katoliški, da objavlja take izbruhe, in to še, ko je glavni urednik

duhovnik. Ljudje so pričakovali, da bo škof dal popraviti storjeno krivico. Pa zastonj. Pregarjan je bil Šusteršič do smrti. Pred dvema letoma je še poslanec Brodar rekel o duhovnikih, prijateljih dr. Šusteršiča, ki so imeli neke pomenke z radikalnim ministrom dr. Perićem, da so izdajalci, ker se menijo z radikalni.

Sedaj je pa prišla na dan ostudna hinavščina SLS. Ne le, da so se njeni voditelji po blejskem paktu udinjali Velesrbom za hlapce, da glasujejo za vse, kar Srbijancem uga-ja in koristi, da so rešili gotove obsojbe Pašićevega sina, ampak stopajo z radikali v en klub in se pri slavnostni večerji skupno zalivajo v znamenje veselja, da so se našli. Pri tej priliki jim je govorila duša. Dr. Korošec je pred zbranim radikalnim klubom vpričo vseh poslancev SLS izjavil, da je SLS del radikalnega kluba, da je simpatizira z radikali celo takrat, ko je bila v opoziciji, da pa je ta zveza sedaj še bolj pristrana in tesna.

Tedaj v zvezi z radikali so bili klerikalci tačas, ko so pisali članek »Srbski hlapec« in ko so psovali duhovne izdajalci! Vsa njih ogorčenost je bila le narejena, hinavska. Sedaj sami priznavajo, da so že celih devet let bili to, kar so drugim očitali, srbski hlapci. Smrad iz te moralne mlakuže je strašen. Ali naj se po teh dogodkih še imenujejo poštena stranka? Judovski farizeji naj k tem mojstrom gredo v šolo.

Ko čitate te vrstice,

pomislite, kako boste pridobili listu vsaj enega novega naročnika!

Prečanska fronta. Politični razgovori.

Geslo »prečani skupaj« ne deluje samo v naših prečanskih krajih, ampak je začelo povzročati tudi srbijskim krogom hude skrbi in preglavice, posebno onim Srbijancem, ki imajo danes vso državno upravo v rokah. Kakor znano, so ti gospodje začeli geslo o »prečanski fronti« razkričavati za nekaj protidržavnega, čeprav vsak otrok ve, da noben prečan ne zahteva, naj se država razbije, ampak da zahtevamo prečani samo popolno enakopravnost v vsakem oziru.

Našli so se pa končno tudi v Srbiji sami ljudje, ki so začeli prečanski pokret vsaj razumevati. V listu »Osvobojenje«, ki je prav te dni začel izhajati, je napisal bivši poslanec Krsta Marić članek, iz katerega posnemamo:

»Politika prečanske fronte je dejansko tu. Politika prečanske fronte pa ni program kake stranke, marveč stvarnost življenja ter v narodu ukoreninjenih idej. Politika prečanske fronte je vznikla iz naroda v prečanskih krajih in se vsiljuje z vso silo politikom vseh strank. Ta politika je objela najširše sloje ljudstva ter pomeni upor ljudstva proti neredu in proti nedelavnosti v

državi, odpor proti krivicam in proti neenakopravnosti.

Politika prečanske fronte je plod naše politične neplodnosti in posledica nesposobnih vlad in slabe državne uprave v zadnjih letih.

Te politike nista ustvarila Radić in Pribičević, ampak narod jo je ustvaril in nesposobni ministri. Ljudstvo pa zahteva dobro in pošteno državno upravo in enake pogoje. Ministri nam na shodih in pri posvetilnih se vedno polnijo glave z »narodnim in državnim edinstvom«, nihče pa ne izvršuje zakonov, pravice in dožnjosti.

Iz tega je razvidno, da politika prečanske fronte ni škodljiva, ampak je zdrava in koristna ter vladi in ministrom zelo potrebna. Izenačenje zakonov, bremen, pravice in dolžnosti se mora izvesti.

Pripominjamo še enkrat, da teh stavkov ni zapisal Slovenec ali Hrvat, ampak pravi čisti Srbijanec. To je najboljši dokaz, da se mora v naši politiki poleg drugih programskih točk uveljaviti tudi klic: Prečani skupaj! Slovenski, hrvaški in srbski prečanski kmetje morajo skupaj nastopiti proti izkoriščanju od strani belgrajske »čaršije«.

Naša bodočnost.

Gospodarska kriza je splošna, vesplošno pomanjkanje in na vsak korak se sliši tožba o slabih časih. Kmet ne more po pravi ceni prodati svojih pridelkov, a obrtnik in trgovec sta spet nezadovoljna, ker ne prejmeta naročil, delavci pa ne morejo dobiti dela ali pa so preslabo plačani.

Kmetje kot taki imamo v tej državi večino. Največ nas je, kateri z delom svojih rok pripravljamo iz zemlje hrano za vse. Najvažnejše je naše delo, brez nas ni mogoča ne država, ne vojska, ne uradniki, pač nobeden ne more živeti brez nas. Z nami se pričinja vse in se neha vse.

Naša bodočnost je velevažna. Od nas je odvisno kakšna bo in kako se nam bo godilo. Raztreseni smo širom dežele, zbiramo se navadno ob nedeljah ter sejnih, le redka so naša zborovanja, da bi se na teh pogovorili o tem, kako delajo z nami, kakšne davke nam predpisujejo ter slične stvari.

Med kmetskim ljudstvom pa se pripravlja velik preokret v političnem oziru. Raznesene so naše misli, naše ideje že v sleherni gorso vas.

Le te bo treba zbrati, jih usposobiti, da zrušijo današnjo nadvlado. Vidi se na celi črti, da nasprotniki omagujejo. Njihovo glavno sredstvo je še laž, s katero varajo, vendar že prihaja spoznanje, da se ne strinja z vsakdanjim življenjem. Njihova zadnja tolažba, da je že »božja volja tako« ne drži več, kajti v politiki se ne sme izrabljati verskih čustev. Na koncu koncev je to le v škodo veri sami. Vsi vemo, da — Bog ne dela proračunov v občin-skem, okrajnem, oblastnem in državnem zboru, ampak ljudje, katere za te posle volimo. In če so ti

slabi in nesposobni, gre vse narobe. Slovenci volijo klerikalce in sedaj smo na bobnu.

Polagoma prihaja vse do spoznanja, da le kmet se bo moral sam rešiti. S skupnim nastopom po celi državi si bomo ustvarili to, kar nam ni dala ne preteklost ne sedanjost. »Kvišku srea« in pogum je naše geslo. Zbirajmo se, organizirajmo se, razlagajmo svojim sosedom o najvažnejših dogodkih. Kadarkoli bodo naši nasprotniki videli mase kmetov v svojih kmečkih organizacijah, se bodo sami umaknili. Ako malo globlje pogledamo, smo idejno itak združeni, samo navihana gospoda v nasprotnih strankah še dela razdor in prepir. Toda ni več daleč čas, ko si bodo kmetje tudi v Sloveniji podali roke ter rekli »dolgo so nas farbali, vodili za nos, danes mora biti temu konec« ter vzklknili s Simonom Gregorčičem, da hočejo biti »na svoji zemlji, svoj gospod«!

F. J. k, kmet.

Koristno za vsako hišo

po znižanih cenah

kakor: rokavice, nogavice, žepne robce, kravate, fino damsko, moško in otroško triko-perilo, dišeče milo, torbice, čipke, potrebščine za šivilje, krojače, tapetnike, čevljarje in sedlarje nudi

Josip Petelin, Ljubljana
blizu Prešernovega spomenika za vodo.

Ali veste,

da je z enim novim naročnikom pridobljen siguran glas za volitve — dostikrat pa tudi pet!

Dušešlovci pravijo, da postanejo ljudje v starosti otročji. Bo menda že resnica: odkar se je »Slovenski Gospodar« pomladil, postaja res precej otročji in v gotovi meri — iskren. Le pogledjmo njegove »politične razgovore« v prvih treh številkah. V prvi zagovarja oblastne davke itd. Ali ni otroče, kmetu, ki je že itak preobremenjen, naprtiti še nadaljnja ogromna bremena ter trditi v isti sapi, da oblastni davki niso tako — napačni? Ali so volilci SLS šli pri volitvah za to čez drn in strn za svojimi voditelji, da se njim naložijo nova, težka bremena? SLS rada trdi, kako je dosledna. Kristjani ne zanikajmo tega, SLS je in še preveč je dosledna in zvesta svetopisemskemu izreku: »Volilci, doslej smo vas z bičem, odslej pa vas bodemo s — škorpionji!«

V drugi številki »Slov. Gospodarja« je pa »sin dedeku, ki se je grel na zapečku«, razložil politiko SLS takole: na svetu sta dva tabora, za Boga in proti Bogu. Mi SLS smo v prvem, zategadelj pa imamo tudi pravico, da zlorablamo sv. vero ob vsakih volitvah na debelo v naše strankarske namene. Najprimernejši in najpriljubnejši agitacijski lokali so nam posvečeni prostori (cerkve), kjer lahko po mili volji udrihamo po naših nasprotnikih, nad čemur ima ljubi Bog, zlasti pa SLS največje dopačenje. Naši nasprotniki tega ne smejo, zato so proti Bogu. Trdijo tudi brezversko, da je nujno potreben kancelarograf. Le pomislite, ljubi prijatelji, kam bi prišla SLS, ako bi ne smela več politizirati in agitirati v cerkvi... V kotu se pa oglasi nasprotnik SLS: »Vi niste za Boga, mi pa ne proti Bogu. Narobe je res, vi ste »za vraga«, mi pa proti vragu, za to pa bodemo — vas in vašo licemersko hinavščino v javnem življenju pobijali na vsakem koraku!«

V tretji številki pa modruje »Slovenski Gospodar«: Najgrše na svetu je pač hinavščina, pa naj jo ima posamezen človek, ali pa cela stranka! Samo SLS je »Slovenski Dedek« pozabil pristaviti! — Ako si predrzne hinavec hinavščino, ki jo je sam nešteto krat zagrešil, očitati, poštenjaku, je po vseh človeško-krščanskih pojmi res hinavščina prav posebne vrste. Da zna »Slovenski Dedek« na stare dni, ko je čas pokore, klatiti take, mu res ne bi prisodili. Očita drugim, da se vežejo z Nemci, na primer. Kako pa so postopali klerikalci v Kočevju, Mariboru in drugod? In v Ptujju pred kratkim, a? Ali ni g. Miha Brenčič postal ptujski župan s pomočjo nemških glasov? G. Pirich, Nemec, pa podžupan z glasovi klerikalnih ptujskih Slovencev? Ima »Slovenski Dedek« res že čisto povodenele možgane, da si upa patent na narodnost in hinavščino očitati poštenim nasprotnikom, uganja jo pa sam! Pa pravi dalje »Slovenski Dedek«: »mi smo davke pravično razdelili!« Ste jih bogme »pravično«, zato pa tudi vsi stokamo, mesto, da bi

bilo vsem — olajšano! Itd. itd.

Končno jo še potoži »Slovenski Dedek«, češ: »škoda, da toliko poštenih še zaupa tej hinavski politiki!« Pač res, lepše ni mogel pogoditi politike SLS!

Radovedni smo, ali jo bo prihodnjič pogruntal zopet tako dobro.

* * *

Cenjeni tovariš urednik! Gotovo ste že čitali v časopisih o slepar-skih kupčijah s križi, ki so jih pred kratkim po naših krajih prodajali zastopniki monakovskih židov, pod reklamo, da so »žegnani« od samega papeža v Rimu. Najbrže ste mislili, kako smo križem krašem vse povprek kupovali Haložani te križe, ki se tako lepo svetijo ponoči. Oh, to bi se lepo zmotili! Kupovali smo jih, pa samo mi neumni klerikalci, ki smo navajeni že od vsakih volitev mešati cerkvene (verske) stvari (v tem slučaju židovski kšeft) s — posvetnimi. Mi verjamete, niti eden »radičev« ga ni kupil »žeganega križa«, še za izjemo ne. Pri Vaši stranki so pa ljudje res brihtni. Sleparije s verskimi stvarmi takoj spregledajo. Pri nas pa ni tako, ker nas vsakdo nafarih lahko. Bom raje pristopil k Slovenski kmečki stranki. In oh, g. urednik, pomislite, kako so radi tega rohneli naš g. župnik na prižnici; bal sem se, da se bo podrla, ker sem klečal ravno pod njo. Naš g. župnik znajo maše brati že sami, in ni treba trgovcev za to, posebno če so plačane. In ta falot si je pred nosom g. župnika dal plačati, od vsakega po 25 maš; ni čuda če smo užaljeni farani in g. župnik.

Vaš klerikalec in pristaš SLS.

Dopisi.

Iz revnih Haloz.

»Radion« je sredstvo, katero, pridjano pralni vodi, pere perilo brez da ti je treba napornega pranja. Na reklamnih slikah »radijona« vidiš perico »razumno Mico«, kako se ti lepo kratkočasi pri tako komodnem načinu pranja: peri, da ne pereš! — Zagovorniki avtonomije so, to videvši, rekli: »Nak, od »razumne Mice« se še pa ne damo. Nikdar!« In so začeli tuhtati in so končno »potuhtali« tak-le radion za davkoplačevalce v obliki davkov na plese, zabavo itd., rekoč: plesi in zabave so nepotrebno zlo, s katerimi se pohujšuje nedolžna človeška družba. Zato je treba takele prireditve močno obdačiti, da jih bo manj. Torej: »da ne plešeš!« Ker pa v isti sapi predvidevajo v proračunu velike dohodke od davkov na take pohujšljive navade, potem se to pravi: »davkoplačevalec pleši, pleši!« — Zakaj se pred svetom in volilci pretvarjati v »moralneža« in svetnika, ako nisi to tudi v — sreči in dejanju? Ali ni to, prijatelji, farizejstvo, kakor čitamo o njem v sv. pismu?

* * *

Med oglasi smo zadnjič čitali v »Slovenec«, da dobi lepo nagrado ona oseba, ki bi vedela kaj izpovedati, kako je neki vojak v svetovni vojni kuhal v loncu za juho sv. razpelo. — »Slovenec« do danes še ni poročal o uspehu svoje objave. Mi Haložani prav nič ne dvomimo, da se ne bi našel kak — klerikalec, ki bi za nagrado res izpovedal, kako je sv. razpelo vrelo v menažni skodelici. Druga plat zvona, ki zanima nas pa je, k čemu in zakaj potrebujejo gospodje izjavo o kuhanju križa? Za zgodovino sv. Cerkve gotove ne. Počakajmo; morda nam prihodnje volitve prinesejo rešitev te uganke...

Sv. Andraž v Halozah. V 2. številki »Slov. Gospodarja« si poizkuša dopisnik olajšati svojo jezo nad lepo zmagajočo kmečko misli pri občinskih volitvah v Leskovcu z grdim osebnim blatenjem, vendar se mu častikraja ni posrečila. Obširneje na take izbruhe sovraštva ne bomo odgovarjali, kajti naj Leskovčani sodijo sami, koga so »kmečki žulji« odebili nad metercent telesne teže. Ne bo našemu somišljeniku staval hiše Radič. — Si jo bode postavil že sam, ako jo bode potreboval, pred smrtjo; seveda, če se ne posveti poprej misijonarskemu poklicu in odide iz revnih Haloz med afriške zamurčke. Čegava je in kdo pa vzdržuje ono hišo, kjer prebiva »Gospodarjev« dopisnik, a? Prijatelj iz »Gospodarja« ve, kako je pripravna kripa z volički, kadar odpovedo noge svojo službo. Da mu ne bo treba peš hoditi, mu jo hočemo za agitacijo proti »radičevcem« pokloniti. Krščanski resnicoljub se nadalje pritožuje o neki nasilni agitaciji. Bilo je nasilja in sicer duševno nasilje z zlorabo sv. vere v cerkvi. Dayke plačujejo tudi kmetje, pristaši SLS, zakaj se potem jezite nad tako lepo in krasno nezakupnico? Najzanimivejše je vsekakor dejstvo, kako ocenjuje urednik »Slovenskega Gospodarja« sam krščansko resnicoljubnost nasprotnih dopisnikov, ko ga v isti številki v rubriki listnice uredništva tako-le doslovno obsoja: Dopis »Iz revnih Haloz« smo odložili za enkrat, ker je tožljiv in bi nam nakopal poleg zaporne kazni še ogromne stroške in denarno odškodnino bi morali plačati našim nasprotnikom. Pišite torej še kaj v »Slov. Gospodarja« in ne pozabiti na resnico, hčerko božjo; mi imamo zanimivega gradiva dovolj, zlasti onega o »krščanskem« sovraštvu!

Sv. Andraž v Halozah. Pri Sv. Andražu v Halozah (Leskovcu) je že dolgo obstajala skupina ljudi, ki si nikdar ni dala komandirati od raznovrstnih škodljivcev kmečkega pokreta. Ker so somišljeniki te skupine vselej, v slabih kakor dobrih časih, odločno pokazali svojo močnatost in neomajljivo vero v bodočnost osamosvojitve kmečko - delavskega ljudstva izpod klerikalnega jarma, je bilo potrebno in umestno misliti na trdnjšo — vez, ki bi naj vezala člane v skupno zajednico za doseganje velikih ciljev. To se je končno na splošno željo tudi zgodilo. Dne 25. januarja t. l. se je ob velikem navdušenju ustanovila

tukaj krepka krajevna organizacija Slovenske kmetijske stranke. Na ustanovnem občnem zboru so bili izvoljeni v odbor sami delavni močje, kmetje, vinogradniki in viničarji, ki so se že ponovno izkazali v boju za kmečko - delavsko idejo. Eno najvažnejših odborniških mest, tajniško, se je poverilo tov. ekonomu Emeranu Stoklasu, kojega ime jamči, da ne bo organizacija samo na papirju. — Novi odbor je takoj po konstituiranju imel svojo prvo sejo, kjer so se sklenili razni, krajevno važni sklepi. — O današnjem političnem položaju, s posebnim ozirom na »Kmečko fronto« je na ustanovnem občnem zboru zanimivo poročal tov. E. Stoklas. Najmlajši organizaciji SKS želimo obilo uspehov in krepek razmah!

Sv. Vid niže Ptuja. Dne 26. januarja 1928 je za vedno preminula posestnica Antonija Habjanič v občini Vreji, v starosti 57 let, po dolgi in težki mučni bolezni. Zapušča žalujočega moža, hčerko in sina. Istega dne je nepričakovano iztrgala neusmiljena smrt iz naše sredine viničarja Antona Maroha v starosti 88 let v občini Vreja. Bil je vnet naš pristaša. Dne 28. t. m. so obe krsti po službi božji v spremstvu mnogobrojnega občinstva prenesli na pokopališče. Lahka jima bodi zemljica, ostalim žalujočim pa naše sožalje. Dne 10. januarja 1928 je v visoki starosti v Ljubstavi, občina Dravci, umrl Franc Kezel, prevzitar, ki je prekoračil 89. leto svoje starosti. Bil je neustrašen boritelj kmečke misli. Naj v miru počiva. Letošnja rana in mrzla zima je kaj zgodaj zaprla delo; tako se je kmečko delavstvu in viničarskemu ljudstvu dovolilo oddih od poljskega in vinogradniškega dela. Ker pa delavno ljudstvo ne more mirovati, je sklenilo več vnetih in neustrašenih viničarjev, da si osnujejo Viničarsko organizacijo za občino Vreja. Prvi in neustrašeni delavec za osnivanje viničarske organizacije je viničar tovariš Jožef Illec. Deluje sporazumno s Kr. org. SKS v Sv. Vidu. Mi njegovo delo iz vsega srca pozdravljamo in želimo popolen uspeh. Vse ostale viničarje se poziva, da gredo tovarišu na roko, da se skupno doseže zaželjeni cilj viničarjev. Sloga delo jači.

Tri fare. V zadnjem »Lažljub« št. 2 se naši klerikalci zaletujejo v nas može SKS in se hvalijo, da se nismo udeležili volitev v sosesko Tri fare, in kako hudi volilni boji so se vršili pri nas preteklo leto. O prešmentani klerikalci, mar se niso vršile volitve po celi Sloveniji. Res so bili hudi za Vas, kajti z 9 odbornikov priti na 5, to je neizbrisljiv poraz za vas. A resnici na ljubo povedano, se nismo udeležili soseskinih volitev 11. decembra 1927 radi tega, da vidimo, če bodo klerikalci zmogni soseskino gospodarstvo iz blata na čisto spraviti, kakor so bili zmogni iz čistega v blato (okoli 15 tisoč dinarjev dolga.) Kadar se daje kaj v najem, bi se dalo mnogo več dobiti, ako ne bi bilo strankarstva po sredi. Leta 1924 so dali v najem ob času Trifarskega žegnanja soseskino posest za gostilno za okoli 3000 Din, a je propadlo, ker so »sposobni« gospo-

darji SLS. Naj to zadostuje na vaše štiri vrstice. Če pa hočete še kaj zvedeti, imamo gradiva dovolj, kajti po vašem gospodarstvu žalostno čivkajo vrabci na strehi. — Vašani soseske Tri fare.

Zagorje pri Kozjem. V soboto 21. januarja so topiči ob tretji uri naznanjali bližnji in daljni okoličci, da imamo zopet svojega župnika. Naslednji dan je bila cerkev nabito polna vernikov od blizu in daleč. Pozdravni govor novega župnika je razveselil slehernega farana. Samo zagrizeni klerikalci se niso upali priti blizu. Lagali so se namreč že nekaj časa, da bodo razdelili faro in da bodo Zagorjani morali delati še dolgo in dolgo pokoro, preden dobe župnika. Take in enake laži so raznašali po celem kozjanskem okraju. Upamo, da bomo od sedaj znanprej živeli v lepem miru in slogi.

Kozje. Gerentski sosvet je na svoji seji 23. januarja izdelal proračun za leto 1928. Ta proračun pa ne odgovarja današnjim gospodarskim razmeram občanov davkoplačevalcev, čeravno ga tržani hvalijo, da je imenitno izpadel. Pod postavko XXI. stoji: Za druge zadeve in sicer: Prispevek za stanovanje okrajne sodnije 3000 dinarjev. Država ima nastanjeno sodnijo v Kobjevi graščini. Država plačuje najemnino, Kobi pa pravi, da je prenizka in zato so mu že par let prispevali iz občinske blagajne po 3000 dinarjev. Glavni volilni šlager demokratov in klerikalcev pred občinskimi volitvami je bil, da smo mi za to, da gre sodnija iz Kozjega. Mi smo za to, da naj bo sodnija tu, smo pa proti temu, da bi občina prispevala iz občinske blagajne, kako pridemo kmetje do tega, da potom občinskih doklad podpiramo graščaka. — Doklade na zemljiški davek so določili na 120 odstotkov, a trošarino na vino 50 odstotkov. Mi smo za to, da se zemljiški davek zniža, a trošarino na vino poviša. Gostilničarji pravijo, da oni plačajo največ, vendar pa so oni le samo posredovalci, trošarino plača le tisti, kateri pije vino, tukaj se najlažje in najbolj na hiter način reši to vprašanje. Zato smo za to, da se doklade na zemljiški davek znižajo na 50 odstotkov, a trošarina na vino poviša na takšno višino, da se krijejo izdatki.

Mala Nedelja. Naši pristaši bi vam že nešteto krat radi potožili, kako se jih sramoti z brezverci in slično. »Kmetški list«, »Domovina« in »Jutro« je bilo že nešteto krat na smrt obsojeno s svetih prostorov, odkoder bi se imela razlagati le beseda božja in ne agitacija za SLS in njeno časopisje. Na »Kmetški list« meče žveplo in razliva gnojnico. Kadar so gospod malo bolj volje, takrat razlagajo ljudstvu, koliko so pripomogli ljudstvu s tem, da so kupili v župnišču tri peči, dali prestaviti en dimnik, in od znotraj vse lepo pobarvati. To so povedali zato, da bi se preveč farani ne jezili, ker so imeli popravilo župnišča od znotraj in od zunaj in tudi popravila vsega gospodarskega poslopja. Oznanili so nam tudi, da se vrši uradovanje in podeljevanje sv. zakramentov samo

le do devete ure, ker drugače človek ne ve, kedar je prost. Nadalje se uporablja ta svet prostor za beračenje, od novega leta do starega. Ker se pa že ta prostor uporablja za stvari, ki nimajo prav nobene zveze z vero, čemur edino bi moral služiti, bi prosili, da se enkrat ne samo stroški, ampak tudi dohodki pravilno poročajo. Trebalo bi kar od točke do točke vse navesti, koliko pride letno dohodkov od krstov, pogrebov, prodajo grobov, dohodek farnega posestva, bire itd. Ako hočete na svetih prostorih gospodarske, politične in osebne stvari obravnavati, tedaj ni treba samo beračenja in mole-dovanja, ampak tudi na drugi strani povedati, koliko ena in druga stvar nese. In ako vse to premalo znese za plačo vašemu delu, naj država zboljša plačo. Kmete pa pustite pri miru, ali se pa obrnite na klerikalce, za katere tako pridno agitirate.

St. Jur ob j. ž. Naše občinske volitve so se vršile dne 4. decembra 1927. Ker so zmagali kmetje in delavci, so vložili klerikalci ugovor proti kandidatni listi, ki jo je vložil Blaž Urleb. Vel. župan je kandidatno listo potrdil in pritožbo zavrnil. Dne 24. januarja 1928 smo imeli volitev župana in starešinstva. Izvoljen je bil s 14 glasovi naš vrli tov. Martin Klajšek iz Podgrada za župana, ki že dolgo let deluje za našo SKS. Za podžupana je izvoljen vellespoštovani Ferdič, Brezje ob Slomu, v starešinstvo pa Martin Lubej iz Rozalja, Blaž Urleb, Lokarje, Franc Tofant, Botričina, Jakob Mikola, Grobelno in Ferdinand Manič, vsi naši trdni možje. G. župnik in gg. kaplana sta agitirala za klerikalce, toda naši zavedni pristaši se niso dali zapeljati. Zahvaljujemo se vsem volilcem, ki so volili naše može in pripomogli k naši lepi zmagi in da se je v občini okolica St. Jur nesposobni klerikalizem iztrebil iz občinskega urada, kjer je trajal okoli 20 let. Nov odbor nam daje jamstvo, da se bo v občini dobro gospodarilo. Ko je bil novi župan izvoljen, so zavedni fantje streljali, a klerikalci so jih ogradili orožnikom.

Preecinec. Zadnje čase so pričeli nekateri klerikalci govoriti proti moji časti. Obljubili so celo nagrado tistemu, kateri me pretepe itd. To je lepa ljubezen do bližnjega. Če se to ne bo pomirilo in utihnilo, si bom primoran iskati pomoči in zaščene, tam, kjer se dobi. Tudi neizprosni boj bijete na napredno časopisje, kakor na »Kmetški list«, »Domovina« itd., in to samo zategadelj, da bi se jim odpovedali. A mi se jim ne odpovemo in ne podvržemo nazadnjaštvu SLS in NRS. Kličemo vam: Proč s terorizmom v Sloveniji! Naj živi demokracija! — Stefan Hozjan v Preecineh št. 35.

Naročniki,

ki dolgujejo še kak znesek »Kmetškemu listu« na zaostali naročnini za preteklo leto, naj blagovolijo nakazati zaostanek iz preteklega leta, radi reda pri upravi.

IZ STRANKE.

Občni zbor kraj. organizacije za Celje-okolico se vrši v nedeljo dne 5. februarja tek. l. v gostilni tov. Šribarja v Gaberju. Na zboru poročila obl. poslanec tov. Lorber. Vabljeni so vsi prijatelji kmetijske misli. — Brumen, s. r., predsednik.

Važen shod na Ptujski gori. Preteklo nedeljo sta na obnem zboru krajevnih organizacij Kmetijske stranke za Ptujsko goro pod predsedovanjem predsednika I. Voduške in ob sodelovanju podpredsednika okrožne organizacije I. Kupčiča poročala o sklepih obnega zboru okrožne organizacije za mariborsko oblast in o veliki skupščini Kmetiko - demokratične zveze v Zagrebu bivši poslanec Ivan Kirbiš ter član poslovnega odbora Kmetiko - demokratične zveze dr. V. Kukovec. Shod je bil sijajno obiskan od pristašev Kmetijske stranke in od odličnih gostov krajevnih demokratičnih organizacij. Izvajanja kmetijskih voditeljev Dravskega polja Ivana Kirbiša in I. Kupčiča so bila spremljana od pristašev stranke, ki so bili ravnokar izbojevali zmago pri občinskih volitvah, s tolikim navdušenjem in samozavestjo, da je pričakovati na celim Ptujem polju čisto novo življenje kmetijske organizacije. Oba imenovana govornika sta obvestila navzoče pristaše, da so pripravljene jednaki shodi v organizaciji po vseh večjih občinah Ptujkega polja, ki se začnejo živahno gibati. Z velikim zanimanjem so od imenovanih govornikov kmetije izvedeli, da je tudi občni zbor okrožne organizacije v Mariboru bil letos iz vseh krajev mariborske oblasti sijajno obiskan in da se je po poročilu narodnega poslanca Ivana Puclja odobrila politika razširjenja kmetijske organizacije s sodelovanjem s sorodnimi strankami v Narodni skupščini. Zbrani kmetje so izprevideli, da je potrebno boriti se z vsakim zaveznikom najprej za enakopravnost v državi ter predvsem strmoglavit nadvlado onega dela radikalne stranke, ki s pomočjo dr. Korošca samo iz strankarstva tepta izraz ljudske volje. Dr. Kukovec je poročal o velikem shodu, ki se je vršil pred tednom dni v Zagrebu, da je tamkaj izjavil v imenu Slovenske kmetijske stranke, da se bode z vso odločnostjo pridružila temu velikemu boju za pravice, katerega vodi v prvi vrsti voditelj Hrvatske kmetijske stranke Štefan Radić s pomočjo Ljube Davidovića in Svetozara Pribičevića. Govornik je izjavil, da je v prvi vrsti zato šel v Zagreb, da se prepriča, ali je ljudstvo res složno v tem boju ter je izjavil, da se je na tem velikem shodu, na katerem so imeli kmetje veliko večino, prepričal, da je složnost popolna na Hrvatskem in da ni sile, ki bi mogla to zdravo gibanje ustaviti. Če bi zmage tudi še ne bilo naenkrat in če bi se sedanja vlada še ne dala naenkrat vreči, nas to ne sme motiti, ker za vsako dobro stvar treba dalje časa in je to tudi Kmetijski stranki koristno, ker le v političnem boju za velike misli stranke rastejo in se krepijo. Govornik je poudarjal, da krajevnih organizacij niso zato ustvarjene, da de-

lajo svojo politiko, ampak, da imajo slediti temu, kar se je na strankinih občnih zbora sklenilo. Ker se je na obnem zboru stranke izkazala popolna složnost vseh udeležencev delegatov s tem, kar je predlagal poslanec stranke Ivan Puclj, je sedaj naloga strankinih organizacij, dokler bi občni zbor kaj drugega ne sklenil, to politiko v podrobnem delu izvrševati in se zanesti na svoje vodstvo, ki bo dalo nova navodila tudi glede sodelovanja z drugimi strankami, ako bode to potrebno. Tudi pristaši Samostojne demokratične stranke so pritrdili tem izvajanjem ter si pridržali postopati po navodilih svojih vodstev. Shod se je dovršil z zavestjo, da je pred nami ogromno neobdelano polje in da imamo dovolj upanja na najlepšo prihodnost delovanja stranke.

Leskovec. V nedeljo 22. t. m. je imela naša krajevna organizacija SKS svoj redni občni zbor. Tov. Anton Grebene je podal obširno in izčrpno predsedniško poročilo in je v svojem govoru zlasti poudaril važnost temeljite organizacije vsakokratnih volitev. Leskovska krajevna organizacija je tudi v preteklem letu organizirala mogočen kmetijski praznik na Krškem polju, ki je najveličastnejša manifestacija kmetijske misli v Sloveniji. Dalje je poudaril v svojem govoru potrebo ustanovitve kmetijske mladinske organizacije in kmetijske podružnice. Za njim je poročal tov. Mravljec o splošnem političnem in gospodarskem položaju, nakar je bil izvoljen nov odbor krajevnih organizacij: Anton Grebene, predsednik; Franc Žnidaršič ml., tajnik; Vinko Pirc, blagajnik; odborniki: Franc Strgar, Alojz Pirc, Janez Toplišek, Jože Bučar, Jože Kerin, Janez Kerin, Jakob Pompe, Franc Božič, Al. Kerin, Ivan Učanjšek, Jože Novak, Franc Babič, Tone Pirc, Jože Gunčar. Po volitvah so zbrali tovariši Din 89.20 za tiskovni sklad.

Št. Jurij ob Šč. Krajevna organizacija SKS za Sv. Jurij je imela občni zbor dne 6. januarja v posojilnici. Udeležba je bila povoljna. G. nač. Nemec poroča o pol. položaju ter o delovanju stranke v pretečenem letu. Naše društvo ima sedaj ravno v teh prostorih mlad naraščaj. Društvo kmetijskih fantov in deklet, ki krepko deluje. Ima svoj tamburaški zbor in kmalu otvori knjižnico. Poroča nadalje o težkem stališču kmetijstva ter o kmet. samopomoči. Nato se je prešlo na volitev novega odbora, ki je ostal stari. Nač. g. Nemec, nam. g. Ivanjšič, tajnik g. Kočmut Edmund, blagajnik Kreft Karl. Sklenilo se je poslati članske pole vsem zaupnikom, da vsak v svojem selu pobere članarino in vpiše člane. Nadalje se je ustanovila krajevna pisarna, kjer se ljudem brezplačno dajejo nasveti, napravljajo razne prošnje do uradov itd. brezplačno. Vsak četrtek in nedeljo po uradovanju posojilnice vršita to delo načelnik Nemec in tajnik Kočmut. Sklenilo se je tudi agitirati za razširjenje našega tiska. Vršila so se še razna gospodarska vprašanja, nakar se je lepo zborovanje zaključilo.

NOVICE IN RAZNO.

Drugemu princu ime Tomislav. V sredo 25. t. m. je bil kršten drugi sin našega kralja in je dobil ime Tomislav. Tomislav je bil najslavnejši hrvatski kralj, katerega 1000-letnico so Hrvati slavili l. 1925.

Javno vprašanje na direktorja drž. žel. v Ljubljani. Letošnjo zimo ni bila niti enkrat zakurjena čakalnica postajice Žabnica, akoprav je bilo v mesecu decembru in začetkom jan. t. l. nekaj izredno ostrih dni. Potniki morajo stalno zmrzovati in mrzla peč je brez vsakega pomena v čakalnici. Zato vprašamo javno žel. direkcijo v Ljubljani, ali dobiva postaja Žabnica premog za ogrevanje čakalnice ali ne?

Prošnje za podpore. Klerikalna Kmetiska zveza zbira tajno od svojih članov po 7 Din za prošnje na oblastno skupščino za cement in sicer zaračuna 5 Din za kolek in 2 Din za članarino Kmetijske zveze. V ljubljanskem proračunu je določen večji znesek kot podpora za siromašne kmete, ki si hočejo zgraditi gnojnišne jame. Prošnje, kolikove s 5 Din, je nasloviti na predsedstvo oblastne skupščine v Ljubljani. Tudi v oblastnem proračunu mariborske oblasti je določen večji znesek v te svrhe in naj kmetje iz te oblasti s 5 Din kolikove prošnje odpošljejo na: Predsedstvo mariborske oblastne skupščine.

Lesce. V sredo 25. t. m. se je vršil občni zbor sedlarske zadruge za ljubljansko oblast. V načelstvo sta bila ponovno izvoljena Fr. Peršin iz Št. Vida kot načelnik in Iv. Černe iz Lesce kot podnačelnik. Ostali odbor je ostal v večini nespremenjen.

Selo pri Vodica. Dne 14. januarja t. l. smo pokopali 70-letno Marijo Kristan. Bila je blaga in človekoljubna žena, ki so jo spoštovali vsi, ki so jo poznali. Njen sin Franc Kristan je predsednik naše kamniške okrajne organizacije. Naj bo blagi ženi lahka zemljica, a ostalim naše iskreno sožalje.

Mala Nedelja. (Smrtna kosa.) Dne 21. januarja je umrl Franc Mlinarič iz Drakovca, še komaj 30 let star. Pokojnik je bil marljiv član Narodno kulturnega društva ter splošno priljubljen, kar je pričal njegov lep pogreb. Pevski zbor NKD mu je zabel »Vigred« in »Blagor mu«. Bodi mu ohranjen blag spomin!

Ljutomer. Dne 14. t. m. se je vršil v Ljutomeru prijateljski sestanek naših somišljenikov, katerega se je udeležil tudi novi župan mesta Ljutomeru tov. Frie Zemljič. Na sestanku je zanimivo poročal narodni poslanec in min. n. r. tov. Puclj.

Pretep. V vasi Lokvica pri Metliki so fantje ponoči prepevali. Med petjem se jim je pridružil Martin Stojnič. Po kratkem prepiru je skočil Stojnič v svojo hišo po sekuro in z njo udaril s tako silo po hrbtu Antona Ivca, da mu je presekala rebra in ranil pljuča. Ranjenca so odpeljali v bolnišnico, napadalec se je pa sam javil orožnikom.

TEDENSKI KOLEDAR.

5. februarja, nedelja: Agata.
6. februarja, ponedeljek: Doroteja.
7. februarja, torek: Romuald.
8. februarja, sredo: Ivan M.
9. februarja, četrtek: Apolon.
10. februarja, petek: Šolastika.
11. februarja, sobota: Deziderij.

SEJMI.

5. februarja: Borovnica, Sv. Peter pod Sveto goro.
6. februarja: Gornjigrad.
7. februarja: Logatec, Metlika.
9. februarja: Št. Jernej, Grahovo, Zagorje, Mengeš, Pilštanj, Konjice.
10. februarja: Sv. Jurij ob juž. žel.

VALUTE.

Berlin 13.53, Curih 10.93, Dunaj 8.—, London 276.—, Newyork 56.75, Pariz 2.22, Praga 1.68, Trst 3.—.

Brez zimskega škropljenja sadnega drevja z ARBORINOM je nemogoče pridelati lepo in zdravo sadje. Arborin proizvaja CHEMOTECNA, Ljubljana, Mestni trg 10.

Za tiskovni sklad SKS so prispevali: Kraj. org. SKS Št. Jernej Din 430, A. Hafner, Škofja Loka 70; Neimenovani, Rakek 30; Fr. Oblak, Drenov grič 10; Zbrani pristaši z Voklega 90; Perko in Černe, Zg. Šiška 20; Josip Kerin, Leskovec 10; Kraj. org. SKS Leskovec 79.20; Iv. Kerin, Kaplja vas 10; Andrej Perko, Zg. Šiška 40; Iv. Berlič, Vače 30; Manca Komanova, Ljubljana 20; Anton Eržek, Trebnje 250 dinarjev. Vsem zavednim darovalcem najiskrenejša zahvala.

Zastrupljenje cele familije. V Zg. Pristavi blizu Ptuja so se v družini posestnika Horvata pojavili znaki zastrupljenja. Umrla sta najprej dva in končno še oče sam. S smrtjo se pa borita mati in zadnji otrok. Od česa zastrupljenje izhaja nihče ne ve. Nekateri trdijo, da je voda v domačem studencu zastrupljena, drugi da je družina uživala strupene gobe in tretji zopet, da so jedli zastrupljenega zajca. Vsekakor bi morala oblast takoj odrediti komisijo in vzroke zastrupljenja dognati. Toda, kakor povsod, kjer gre za kmetisko potrebo, tam ni denarja. Take škandalozne razmere se morajo nehati.

Utonil. Zidarski mojster Valentin Mole iz Vrha pri Št. Rupertu se je na novega leta dan iz Mirne vračal proti domu. Ker je hodil ob potoku Mirna, je mož padel v vodo in utonil. Njegovo truplo so potegnili iz vode ter ga pokopali pri Sv. Heleni.

Za steklino obolela krava zastrupila ljudi in živino. Neki posestnik v Velikem Varadinu je kupil kravo. Po par dneh je postalo živinče nemirno. Napadalo in grizlo je drugo živino in ljudi. Živinozdravnik je ugotovil, da je obolela krava za steklino. Vse člane rodbine so poslali v Pasteurjev zavod v Budimpešto.

Izmenjavanje tračnic na progi Beograd—Zagreb. Prometno ministarstvo je naročilo 450 vagonov ter večjo količino tračnic, da se izmenjajo izrabljene tračnice na železniškem tiru Zagreb—Beograd.

Zopet tatvina državnega denarja. Iz zaporov v Vel. Bečkereku je pobegnil v Rumunijo bivši uradnik gradbene sekcije, ki je poneveril 126.000 Din. Državne oblasti so zaprosile rumunsko sodišče, da zločinca izroči našim oblastem.

V kotlu vrele vode. Delavec Petro Petrović, zaposlen v solarni v Tuzli, je imel opravila pri velikem kotlu za izhlapevanje soli. Naenkrat je delavcu spodrsnilo ter je padel v kotel vrele vode. Sicer ga je neki sodelavec hitro potegnil iz kotla za lase, toda opekline so bile tako hude, da je ponesrečenec kmalu podlegel.

Volkovi napadli avtomobil. Splitški trgovec Pavle Tomašić se je pretekli teden vračal iz Trogira v Split z avtomobilom. Sredi pota se je pripodilo proti avtu krdelo volkov in hotelo napasti potnike. Šofer si v trenutku ni znal pomagati, potem pa je odprl izpuh, tako da je začel motor ropotati kot strojna puška in to je pomagalo. Gladni volkovi so zbežali in izginili v bližnjem gozdu.

Oboroževanje. — V angleški in francoski vojski uvajajo danes nove sisteme tankov, ki dosežejo 50 in celo 65 km na uro. Ti tipi tankov vozijo lahko na verigah ali na kolesih, s čimer se njih hitrost znatno poveča.

Vi ste gotovo med tistimi, ki ste za letos naročnino že plačali, če jo še niste, storite to takoj. Položnica, če je nimate, se dobi na vsaki pošti za 25 par.

Bridko razočaranje. Pred nekaj tedni se je raznesla novica po celi Srbiji, da je kmet Raica Miličević podedoval v Ameriki po nekem bogatem stricu 874 milijonov dinarjev. Miličević, ki ravno te dni služi vojake, je dobil od vseh strani nešteto ponudb, kam naj svoj denar koristno naloži. Trgovci, bankirji, neveste, vseh je bilo polno na ponudbo. Srečni kmet ni vedel kaj bi. Te dni pa je res prišlo iz Amerike obvestilo o dedščini, toda žal mu stric ni zapustil 874 milijonov dinarjev, ampak le 874 dolarjev (okrog 50.000 Din).

Lastnega očeta zaklal. V Erdutu v Slavoniji je živel 73 letni kmet Kovačević s svojim sinom Markom v vednem prepiru. Te dni je med očetom in sinom zopet prišlo do prepira; Marko je popadel nož ter svojega očeta z desetimi vbodljaji zaklal. Marko in njegova žena sta bila aretirana in izročena sodišču.

Afganistanski kralj potuje po Evropi. Začetkom t. m. se je podal na pot po Evropi afganistanski kralj s svojim odličnim spremstvom. Na svojem potovanju se je ustavil te dni v Rimu in posetil italijanskega kralja in papeža. Afganistanski kralj je stavil na papeža prvo vprašanje, koliko ima žen. Ko mu je papež odgovoril, da nima nobene žene, ga je orientalski kralj začudeno pogledal in dejal: »Kako pa je potem s prestolonasledstvom? Kdo podeduje papeški prestol?« Ko sta se potom tolmača sporazumela, je kralj odšel, vendar mu zadeva ni šla prav v glavo.

Draga knjiga. V Newyorku je bila prodana na javni dražbi redka knjiga angleškega pisatelja Kiplinga. Knjigo je izdrazil neki ameriški bogataš in dal za njo 600.000 Din.

Tajnost jezuitskega zaklada. V Londonu se je nedavno osnovalo društvo za iskanje zaklada, katerega so jezuiti zakopali v Boliviji. Ta zaklad je vreden po nekih informacijah nad tri milijarde dinarjev. Zgodovina tega zaklada izvira še iz časov, ko je bila Bolivija pod špansko vlado. Jezuiti so imeli v svojih rokah srebrne in dijamantne rudokope. L. 1778 je španska vlada jezuite pregnala iz dežele in ti so, nadajoč se boljših časov, del svojega bogastva zakopali v pečine nasproti samostanu Plazneale nad reko Sacambaya v pokrajini La Plaz. Eden od pregnanih jezuitov je dal pred svojim odhodom svojemu bratu načrt in popis, kjer je bil zaklad zakopan. Prepis tega načrta je prišel v roke angleškemu pisatelju Cecilu Priodgersu, kateri je v posebni knjigi popisal doživljanje v Boliviji, ko je l. 1926 iskal zakopani zaklad. Ko je na označenem mestu kopal, je odkril srebrni križ in kovček, v katerem je našel list s sledečim strašnim opominom: Prenehajte, ako ste prišli z odkopavanjem do tega mesta. Ta kraj je posvečen Bogu samemu. Strašna smrt in večno pogubljenje bo zadelo vsakogar, kdor bo tu dalje kopal. Zaklad pripada našemu Gospodu. Poslušajte božjo zapoved. V imenu Očeta itd. — Ko je pisatelj prečital ta opomin delavcem, so se uprli in niso hoteli dalje kopati. Ko je nastopila še deževna doba, je moral sploh vsa dela prekiniti. Odpoval je v London, kjer je osnoval posebno društvo s 25.000 šterlingov kapitala, s katerim hoče raziskavanje zaklada še letos nadaljevati.

Elektrifikacija na Španskem. — Španski ministrski svet je razmislil o načrtu poljedelskega ministra, ki je največje važnosti za gospodarsko bodočnost države. —

Program vsebuje načrt elektrifikacije španskih železnic, zlasti gorskih in onih, ki imajo intenziven promet. Gre za dolžino 2000 km. Skupne stroške elektrifikacije cenijo na 300 milijonov peset.

Angleški dnevnik. — Angleški dnevnik »Daily Mail«, katerega lastnik je lord Rothermere, izhaja v dnevni nakladi od 1.875.000 izvodov. List »Daily Express« pa izhaja v 1.152.000 izvodih dnevno. Ako pomislimo, da najbolj razširjen slovenski dnevnik »Jutro« izhaja v 16.000 izvodih dnevno, potem vidimo, v kako ogromnih množinah preplavljajo angleški dnevnik svojo državo.

Tihotapec z dijamanti. Ugleden Francoz Leon Belkin je bil na potu v Rusijo. Na obmejni postaji so ga cariniki temljito preiskali in v podplatih finih čevljev so našli za pol milijona dijamantov spretno zašitih. Imenitnega gospoda so zaprli.

Umor in samomor bankirja. V nemškem mestu Gothi je ubil eden najbogatejših bankirjev Henry Drossele svojo ženo in dva otroka, nato pa še sam sebi pognal kroglo v glavo. V zadnjem času se je bankirju več velikih špekulacij ponesrečilo in je vsled tega prišel v denarne težkoče in naposled je njegova banka skrahirala. To ga je tako potrla, da je napravil strašen zločin.

Svoje hčerko prodal za deciliter žganja. Na Dunaju je bil te dni aretiran Tomaž Kusak, ki je prodal, popolnoma pijan, v neki gostilni neznanemu človeku svojo 14-letno hčer za deciliter žganja.

Jetnišnica na dražbi. V mestu Londonderry v Novi Škotski bo te dni na dražbi prodana tamošnja kaznilnica, ker je že več kot 12 let prazna. Že 12 let niso imeli niti enega kaznenca, ki bi ga mogli zapreti v kaznilnico.

PODLISTEK.

V odvisnosti od gospode.

Povest.

Napisal Franc Tovornik, kmet.

(Nadaljevanje.)

Po potih, ki so držali v vas, je zdaj pa zdaj prišlo krdelo mladih ljudi, katerih cilj je bila Muhčeva gostilna in njegova veselica. Iz črnih okajenih sob se je že slišalo glasno govorjenje, kakoršno pride iz pijanih grl. Vmes se je v presledkih oglasila ciganska godba. Takoj je tedaj potihnulo po sobah in s slastjo je vse poslušalo nenavadne glasove dveh violin in harfe. Kmetsko ljudstvo takrat ni bilo navajeno godbe, kakor danes in posebno, kar je bilo mlajšega sveta, jih je bilo, ki še nikdar niso slišali kaj takega. Ni čuda, da so kar požirali ubrane glasove, kakor Izraelci mano.

»Hej Pavle, pojdi pit,« je zaklical Kačunov France, brat Julčkin, našega mladega znanca, ko je pravkar stopil v gostilno. Obenem mu je ponujal že nasproti poln polič vina.

»Kaj pa, da te tako dolgo ni bilo, smo mislili, da te Peter uči doma sv. pismo,« ga je podražil drug fant od druge mize.

»Kaj tebe briga, sto zelenih,« se takoj nasproti slednjemu zadere že močno natrkani Gašpar. Poleg njega je sedela Brusova dekla, katere zabuhlo lice je kazalo, da raje pije vino kot vodo. Na široko se je smejala in se gugala na širokem stolu ter pridno pila in trkala

z Gašparjem. Ta je pa že dobil tiste muhe v glavo, da bi se rad stepel, toda na njegovo žalost ni bilo nikogar, ki bi bil na to pripravljen. Na vse strani je poskušal zabavljati vendar se mu nihče ni odzval. To ga je še bolj jezilo.

Vstal je ter gugajoč stopal iz sobe. V vsakega se je skušal zadeti, kdor je bil blizu njega. Samo da bi izzval prepir. Ravno se je mislil vrniti v sobo, ko zapazi krdelo fantov, ki so pojoč prihajali od vzhoda v vas. »Aha«, si misli »zdaj bo nekaj, ti, ki so prišli tako korajžno, s temi se pa bomo.« Hitro se vrne v sobo in pravi: »Kalobčani so tu, fantje korajžo, danes jih bom pri moj živi duši!«

Ko pridejo v gostilno, se Gašpar prestraši in postane takoj trezen. Takoj za družbo sta vstopila samostanski oskrbnik in dva biriča. Vse ljudstvo vstane in spoštljivo pozdravi. Leti se ne zmenijo za pozdrav in iščejo med ljudmi, Gašpar jo je pihnil v čumnato, od tam skozi okno na prosto.

»A tukaj je ta lisjak«, pravi oskrbnik, neprijazen človek, črnega obraza, dolgih las, prav kakor levi razbojnik, in pokaže na Pavleta. Nič hudega sluteč je ta mirno sedel pri mizi ter jo ni mahnil za Gašparjem.

Na migljaj oskrbnika zgrabita surova biriča Pavleta. Ko se ta malo brani, ga začnejo pretepati in suvati tako surovo, da so ženskam stopile solze v oči in je začela posebno Julčka jokati kot dete, kadar je po nedolžnem tepeno. Padla je oskrbniku pod noge in vzdignila sklenjene roke. Z jokajočim glasom je komaj spravila iz ust: »Jezus Marija, Pavleta, nikar!«

Oskrbnik Gall je ukazal biričema naj Pavleta zvezeta in so šli z njim na dom k Goršekovi. Ljudem v gostilni pa je prijazno rekel, naj se le naprej veselijo, da se njih stvar ne tiče. Pavleta ne bi šel iskat, pa ga je nekdo prišel danes zjutraj v samostan tožiti in on je dobil ukaz, hočeš, nočeš, moraš. Če ne pa ... No, z Bogom!

Toda ljudem se ni več ljubilo veseliti se, pretresel jih je dogodek, ki utegne postati usodepoln za mladeniča. Vsi so spoštovali Gorškovo rodbino. Čeprav jim je Peter delal sramoto, se za to pravzaprav nihče ni mnogo zmenil.

Ravno je sedel stari Goršek pod orehom in nekako čemerno gledal predse v polič, pa razmišljal sinočnje dogodke. »Vrag naj se boje z gospodo, eno ko drugo! Vsi so si jednaki, vseh nič prida, vsi samo kmeta gulijo. Prokleti svet zamazani, ušivi!«

Bil bi mogoče še več enakih molitvic spravil skupaj, da ni zagledal spreved, v katerem je bil glavna oseba njegov sin — Pavle! Kakor strela iz jasnega, ali sneg o kresu, mu to pride. Malo, da ni padel, tako se je ustrašil prvi hip. Nato pa se je naglo ojunčil ter pogumno gledal prišlece. »Bog in hudič v eni podobi,« si je mislil gledajoč Galla. Kljubovalno je sedel pri mizi in ni hotel niti vstati, ko so se mu bližali.

»Kaj pa, ali si Goršek z žebliji pribit na stol?« je vpil eden biričev.

Zdaj je Goršek vstal in ne da bi pozdravil, kar bi kot podložnik moral storiti, je kar vprašal: »Kaj imate z mojim sinom, kaj Vam je storil?« (Dalje prihodnjič.)

Narodni gospodar.

Gospodarji, sedaj se brigajte za sadno drevje!

Danes ga že skoro ni gospodarja, ki bi se mogel pohvaliti, da ima res lepo in zdravo sadno drevje. Tekom zadnjih desetletij se je zanesla iz Amerike čez Nemčijo v naše kraje cela vrsta sadnih bolezní, ki jih preje nismo poznali, katere pa sedaj grozijo uničiti naše sadovnjake. Predvsem naj omenimo krvavo uš, ki jo danes pozna že skoro vsak sadjar.

Zaradi krvave uši in raka se je moralo že marsikatero jabolčno drevo posekati, ki bi lahko še desetletja rodilo obilen sad. Češplje v Sloveniji so skoro prav povsod napadene po kaparju, t. j. bradavici podobna živalica, ki je prilepljena v velikih množinah na vejah in ki navidezno sploh ne živi. Drevo, napadeno od kaparja, zgleda navadno, a ne vedno, črnkasto kot bi bilo potreseno s sajami. Ko se ta mrčes zadostno razmnoži, se drevo posuši. Če se bode ta škodljivec širil v taki meri kot sedaj, v 10—15 letih v Sloveniji ne bode več češpljevih dreves.

Marsikdo opazi, ko cveto jabolka, kako nekateri cveti porumene. To je napravil cvetoder, majhen skoro neviden črvič, ki je razjedel cvet. Tudi listne uši napadajo skoro vedno mlado drevje in dostikrat povzročijo, da drevesca hirajo.

Še cela vrsta drugih škodljivcev pomaga gori omenjenim, da ostane in dozori le del tega sadja, ki bi ga moralo dati drevo ter da se drevje predčasno posuši. Napačno je gledati poleti kako bi se znebili tega

mrčesa. V tem času jim zaradi listja na drevju ne moremo priti z uspehom do živega. Skoro ves mrčes, ki napada naše sadno drevje, prezimuje, ali ima jajčeca že v jeseni na drevju. Ves ta mrčes se da zanesljivo uničiti s škropljenjem golega drevja pozimi z »Arborinom«. »Arborin« tudi pomladi drevo, stara skorja odpade, mah in lišaj se posuši ter odpade. S tem so vzeta mrčesu skrivališča in prezimovališča.

Naj se noben gospodar ne boji tega dela in stroškov, ker se le-ti bogato poplačajo z obilnejšim pridelkom zdravega sadja. Družba Chemotechna v Ljubljani, Mestni trg 10, ki proizvaja Arborin, ali Kmetijska družba vam bode gotovo rada dala brezplačno navodila o uporabi.

Poskusi z zimskim škropljenjem vinske trte tekom zadnjih dveh let so pokazali, da Arborin ne zamori samo mrčesa in jajčec na trti, ampak se je škropljenje obneslo tudi proti peronospori. Z enkratnim zimskim škropljenjem z Arborinom se prihrani najmanj enkratno škropljenje z modro galico poleti. Vinogradniki, poskusite.

* * *

Sirarska anketa na Jesenicah. Dne 15. januarja t. l. se je vršila v Bohinjski Bistrici skupna seja načelstva in nadzorstva Osrednje bohinjske sirarske zadruga, kateri sta prisostvovala tudi zastopnik Kmetijske družbe in Zveza slovenskih zadrug. Ob tej priliki se je predvsem ugotovilo, da nastopa težka mlekarška in sirarska kriza. Vzrokov za to je več, vendar sta glavna sledeča: Na eni strani imamo nadprodukcijo mleka in mlečnih izdelkov, ki jih ni mogoče prodati na domačem trgu, na drugi strani pa kva-

liteta izdelkov ne odgovarja zahtevam konsuma, vsled česar se ne more niti izpodriniti inozemskih izdelkov, še manj pa naše izvažati. Vsled tega se je sklenilo, da se ob priliki letnega občnega zbora Osred. boh. sir. zadruga, ki se bo vršil dne 19. februarja t. l. na Jesenicah v dvorani Občinskega doma, skliče tudi širša anketa, h kateri se povabi vse mlekarške zadruga v Sloveniji, osrednje kmetijske organizacije ter zastopnike oblasti. Na anketi se bo razpravljalo o vseh tehničnih, trgovskih in organizatoričnih vprašanjih, ki zadevajo našo mlečno produkcijo in industrijo. Poleg predlogov za tesnejšo organizacijo mlekarških zadrug in za ustanovitev osrednje sirarske kleti se bo ponovil tudi predlog za ustanovitev Slovenskega mlekarškega društva, kateri predlog je bil na dnevnem redu že pred 2 leti. Ker se bo interesente in oblasti pismeno vabilo, zato danes interesentom samo priporočamo, da se te važne ankete gotovo udeležijo s čim večjim številom svojih zastopnikov.

Sejem za kožuhovino. Letos se je vršila že V. dražba kož, katero je priredila uprava velesejma za Lovsko zadrugo. Blago je bilo kvalitativno boljše kot lansko leto in tudi po množini je bilo blaga veliko več. Dosegle so se sledeče cene: Lisice poljske Din 240 do 430, lisice gorske (Slovenija) Din 350 do 580, kune belice Din 1000 do 1180, kune zlatice Din 1300 do 1735, vidre Din 600 do 720, dihurji Din 120 do 170, divje mačke Din 60 do 70, veverice zimske Din 20, polhi Din 6 do 9, domače mačke Din 5, divji zajci 21 dinarjev, jazbeci Din 48 do 55, divje koze Din 20, srne Din 22, podlasice bele Din 70 do 90, podlasice rujave Din 20. Zanimiva bo gotovo

primerjava z lansko leto doseženimi cenami. Cene so po diktatu Amerike splošno poskočile za lisice, kune vidre. Leta 1927 so se dosle sledeče cene: Lisice poljske (208 do 295), lisice gorske (280 do 350), kune belice (700 do 930), kune zlatice (1056 do 1218), vidre (420 do 528), dihurji (180), divje mačke (100), veverice (25), polhi (6.40), krti (5), domače mačke (5), divji zajci (22), jazbeci (52), divje koze (40), srne (19 do 30), jeleni (150), šakali (90 do 100), jeleni (150 do 200). Prihodnji sejem za kože se vrši dne 20. marca 1928. Kože se že sprejemajo v prodajo v velesejmski pisarni, kamor se jih zamore tudi poslati.

Vinska razstava in sejem v Ptuj. V dnevih 15. do 17. januarja t. l. se je vršila v Ptuj II. oblastna vinska razstava, spojena z vinskim sejmom, v naši državi edina prireditelj svoje vrste. Kvantitativno je sicer zastajala za enako prirediteljo lanskega leta v Ptuj, kvalitativno po razstavljenih vinih in materijalno po sklenjenih kupčijah pa lahko beležimo razveseljiv razmah in napredek. Velikopotezne smernice agilnega razstavnega odbora, ki so se pokazale že lansko leto kot zanesljive in dobre, so tudi letos bile uspešne, tako je bilo trudapolno delo požrtvovalnega razstavnega odbora kronano s popolnim uspehom.

Vsi dosedanji naročniki

»Kmetijskega lista«, ki naročnine za letošnje niso plačali, se danes zadržljivo pozivajo, da v teku tega tedna naročnino, ki znaša za celo leto 30 Din, poravnajo, sicer se bo pošiljatelj lista vsakomur ustavil! — Ta opomin velja za vse, da ne bo pozneje nepotrebnih reklamacij. Vsakdo naj se zaveda, da tisk stane denar in da ga brezplačno pri najboljši volji nikomur pošiljati ne moremo.

Uprava.

Mestna občina Bijeljina v Bosni

rabi takoj za svoj večji park v Bijeljini

vrtnarja

posebno sposobnega za sajenje in negovanje cvetja. Vrtnar dobi prosto celo dobro stanovanje. Ponudbe je predložiti podpisani občini do 15. februarja t. l. — Mestna občina Bijeljina.

Kmetovalci, gnojite s

Kalijevo soljo

na en hektar (1 $\frac{3}{4}$ orala) s sledečimi količinami 40% kalijeve soli: Na žitih in travnikih: 100—150 kg (50—75 kg na oral). Na krompirju, repli, pesi, detelji in koruzi: 200—300 kg (100—150 kg na oral). Na hmelju, vinogradu in sočivju: 250—350 kg (125—200 kg na oral).

Večje tu navedeno količino rabite na hektar (oral) tedaj, če v istem letu niste zadostno gnojili s hlevskim gnojem. Vsakoletno gnojenje s 40% kalijevo soljo, superfosfatom in apnenim dušikom je edino sredstvo za doseganje največjih pridelkov. Tako gnojenje imenujemo **popolno gnojenje**. — Že mešano gnojilo »Nitrofoskal Ruše« je zelo priporočljivo.

Agrikulturno kemični urad Zagreb, Trg. N. br. 4/b

ki deluje po nalogu znanega nemškega »Kali-sindikata«, Vam dá vedno brezplačno vsa potrebna pojasnila in brošure od vseh vrst umetnih gnojil.

PROMETNA BANKA D.D. V LJUBLJANI

Telefon št. 2149, 2968

Prešernova ulica 4

(Žiro-račun pri Narodni banki)

Pošt. ček. rač. 13.853

sprejema hranilne vloge in izdaja trg. kredite pod najugodnejšimi pogoji; eskompt in inkaso menic ter trg. ceslj. — Nakup vsakovrstnih predvojnih papirjev, prodaja valut in deviz po najugodnejših tečajih.

CELJSKA POSOJILNICA D. D. V CELJU

Stanje hranilnih vlog
nad Din 65.000.000—

v lastni palači Narodni Dom

Stanje glavnice in rezerv
Din 8.000.000—

Sprejema hranilne vloge. Izvršuje vse denarne, kreditne in posojilne posle.
Kupuje in prodaja devize in valute.

Podružnici: MARIBOR -- ŠOŠTANJ.

Najboljšo Thomasovo žilindro **ZVEZDA**

po Din 143.- za 100 kg [prodaja

Oserednja gospodarska zadruga

„EKONOM“

LJUBLJANA, KOLODVORSKA ULICA 7

Najboljši in najtrpežnejši
ŠIVALNI STROJI so:
„GRITZNER“
in „ADLER“
za dom, obrt in industrijo,
v raznih oprelih. - Isotom švicarski
pletilni stroji „DUBIED“.
Pisalni stroji „URANIA“.
Ugodni
plačilni pogoji.
Večletna garancija.
Tovarniška zaloga:

JOSIP PETELINC, LJUBLJANA

blizu Prešernovega spomenika ob vodi.

Manjše POSESTVO

prilagojeno za obrtnika
čevljarja, kupim za
približno ceno 50.000
dinarjev. Ponudbe s
podatki je poslati na
upravo »Kmetijskega
listca.

ARBORIN

najboljše sredstvo za zimsko pokončavanje sadnih škodljivcev (karpajev, krvavih
uši, listnih uši i. t. d.) se dobi pri sledečih prodajalcih:

LJUBLJANA: CHEMOTECNA, Mestni trg 10, (proizvajalec)

LJUBLJANA: Kmetijska družba, Turjaški trg 3

MARIBOR: Kmetijska družba, Meljska cesta 12

NOVO MESTO: Podružnica Kmetijske družbe

CELJE: Filip Vrtovc, Kralja Petra cesta

KAMNIK: Anton Lap

KOČEVJE: Podružnica Kmetijske družbe

KRANJ: Franc Berjak

KRŠKO: Ivanuš Edvard

LAŠKO: Podružnica Sadjarskega društva

LJUTOMER: Martin Slivar, Ormožka cesta

MOKRONOG: Srečko Šircelj

ORMOŽ: Jakob Kukovec, vrtnar, Marček

PTUJ: Brezovnik Franc, nasproti samostana

SEVNICA: Josip Škeri

SLOV. BISTRICA: Podružnica sadjarskega društva

ŠOŠTANJ: Ivan Senica

OPLOTNICA: Bogomir Habit

Zahtevajte navodila za uporabo pri prodajalcih.

Naročajte in
širite list
Grudo!

Dva vagona **SLADKE
KRME** za govejo živino
po ugodni ceni na prodaj. Naslov
pove uprava »Kmetijskega listca.

Preselitveno KOMERCIJALNA BANKA D. D.
PODRUŽNICA LJUBLJANA
(Afilacija banke Čeho-Slovaški Legiji v Pragi)
se je preselila v novo urejene prostore
na Mestnem trgu 5.

Inventurna razprodaja čevljev po znatno znižani ceni

Moški čevlji, črni in rujavi, ameriške oblike Din 100.-
Moški čevlji, črni in rujavi, šimi oblika . . . Din 130.-
Ženski čevlji, nizki in visoki, od Din 40.- do Din 100.-
Fantovski in dekliški čevlji . . . Din 60.-
Otroški čevlji, nizki od Din 10.- do . . . Din 40.-
Nogometni čevlji, prikladni za delo, od Din 40.- do Din 50.-

Ne zamudite ugodne prilike pri nakupu obutve in obiščite naše prodajalne na
Dunajski c. 23 na dvorišču, Carl Pollak, d. d.